

UZASADNIENIE

D. P. pozostawał pod zarzutem tego, że w dniu 11 sierpnia 2015 roku w M., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, zdając sobie sprawę z tego, że P. N. ze względu na przebyty uraz głowy i jego następstwa w postaci masywnych zaburzeń słyszenia i objawów zespołu psychoorganicznego nie jest zdolny do należytego pojmowania przedsięwziętego działania nakłonił go do podpisania weksla in blanco, który wypełnił następnie na kwotę 2.438 zł, który przedłożył następnie jako załącznik do pozwu w Sądzie Rejonowym w Opolu uzyskując w następstwie tego zachowania wyrok sygn. IX Nc 1310/15 z dnia 24 listopada 2015 roku zasądający wynikającą z weksla kwotę na jego korzyść, której dochodzi aktualnie w postępowaniu egzekucyjnym sygn. BJ Km 253/16 prowadzonym przez komornika przy Sądzie Rejonowym w Opolu B. J., czym doprowadził pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie głównej 2.438 zł oraz kosztach sądowych i egzekucyjnych oraz odsetkach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W 2012 roku z uwagi na problemy finansowe, wynikające także z wypadku, któremu w 2008 roku uległ P. N., pokrzywdzony wraz z małżonką I. N. postanowili zaciągnąć kredyt. Jako pierwszy kredyt zaciągnął P. N., w dalszej kolejności zaś I. N. (1). I tak w dniu 23 stycznia 2012 roku pomiędzy P. N. a (...) Gremium z siedzibą w O. przy ulicy (...) doszło do podpisania umowy pożyczki nr (...), a następnie do wypłacenia P. N. środków z tytułu udzielonej pożyczki w kwocie 1.500 zł. W § 3 ww. umowy P. N. zobowiązał się zwrócić kwotę pożyczki, tj. kwotę 4.536 zł (1.500 zł – kwota wypłacona pożyczkobiorcy + 3.036 zł – całkowity koszt pożyczki), w 24 miesięcznych ratach po 189 zł, a na zabezpieczenie przedmiotowej pożyczki pożyczkobiorca wystawił weksel in blanco. Następnie w dniu 30 maja 2012 roku pożyczkę nr 15/05/2012 zawarła I. N. (1). Przedmiotowa pożyczka opiewała na kwotę 3.564 zł (1.000 zł – kwota wypłacona pożyczkobiorcy + 2.564 zł – całkowity koszt pożyczki), którą pokrzywdzona zobowiązała się spłacić w 36 comiesięcznych ratach po 99 zł. W tym samym dniu I. N. wystawiła weksel in blanco, opatrując go również swoim podpisem, celem zabezpieczenia niniejszego zobowiązania finansowego.

Początkowo P. N. i I. N. (1) spłacali pożyczki w miarę regularnie, po czym zaprzestali ich spłaty. Wówczas w dniu 11 sierpnia 2015 roku D. P. udał się do mieszkania pożyczkobiorców, gdzie początkowo przedstawił propozycję ugody, a następnie zdając sobie sprawę z następstw wypadku, do którego doszło w 2008 roku, nakłonił P. N. do podpisania kolejnej umowy pożyczki, wskazując ponadto miejsca, w których pokrzywdzony ma złożyć swój podpis. Po podpisaniu rzeczony umowy przez pokrzywdzonego, D. P. przekazał dokumentację dotyczącą umowy pożyczki I. N.. Kiedy I. N. (1) zorientowała się, że dokumenty przedłożone przez D. P. to umowa kolejnej pożyczki a nie umowa ugody, oddała przedmiotową umowę D. P., nie nakreślając na niej żadnego podpisu. Następnie pismem z dnia 12 sierpnia 2015 roku P. N. odstąpił od umowy pożyczki zawartej w dniu 11 sierpnia 2015 roku.

Wobec braku dalszych spłat pożyczki nr (...) (pokrzywdzony uiścił 12 rat po 189 zł), po uprzednim wezwaniu P. N. do wykupu weksla, D. P. wypełnił weksel, po czym wniósł o wydanie nakazu w postępowaniu nakazowym i nakazanie, aby pozwany P. N. zapłacił powodowi kwotę 2.438 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 23 września 2015 roku do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania. Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 24 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy w Opolu nakazał pozwanemu P. N., aby zapłacił powodowi kwotę 2.438 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 23 września 2015 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 122 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wniósł w tym terminie sprzeciw. Następnie, po uzyskaniu klauzuli wykonalności, D. P. złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Postępowanie to – wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji, o czym przesądziło 11 postępowań prowadzonych przeciwko P. N. na łączną kwotę 30.000 zł – zostało w dalszej kolejności umorzone postanowieniem z dnia 30 grudnia 2016 roku.

/Dowody: dokumentacja obrazująca umowy pożyczki – k. 4-8, 20-38, 65-66,

69-77, 117-130, 178-188, 199,

dokumentacja medyczna – 39-64, 100-115,
opinia sądowo – psychologiczna – k. 133-136,
zeznania świadka I. N. – k. 1-2, 17-18, 98-99,
175-176, 195-196,
zeznania świadka P. N. – k. 94-95, 175,
zeznania świadka K. N. – k. 139-140, 176,
zeznania świadka K. O. – k. 190,
zeznania biegłego A. J. – k. 190-192,
wyjaśnienia oskarżonego – k. 174-175, 192/.

D. P. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu zabronionego i wskazał, że w dniu 23 stycznia 2012 roku P. N. została udzielona pożyczka, której zabezpieczeniem był weksel in blanco podpisany przez pokrzywdzonego. Oskarżony wskazał także, że pokrzywdzony nie wywiązał się z zaciągniętego zobowiązania, wskutek czego w 2015 roku po wcześniejszych negocjacjach doszło do podpisania ugody. Podniósł, że w dniu zawierania ugody nie posiadał żadnych informacji o problemach P. N. ze zdrowiem psychicznym oraz fizycznym, a przy jej podpisywaniu obecna była małżonka P. I. N.. Nadto dodał, że w parę dni później małżonkowie N. zrezygnowali z zawartej umowy ugody, przez co on podjął decyzję o skierowaniu do Sądu Rejonowego w Opolu stosownego pozwu, w skład którego wchodził rzeczony weksel in blanco. Oskarżony dodał również, że pokrzywdzony P. N. nie zaskarżył nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Opolu w dniu 24 listopada 2015 roku.

Oskarżony nie był uprzednio karany sądownie. Jest bezdzietnym kawalerem. Posiada wykształcenie wyższe, z zawodu jest administrawistą. Obecnie prowadzi własną działalność gospodarczą, osiągając z tego tytułu dochód w wysokości 5.000 zł miesięcznie. Nie posiada majątku o istotnej wartości.

/Dowody: wyjaśnienia oskarżonego – k. 174-175, 192,

dane osobopoznawcze – k. 159,

karta karna – k. 152/.

Sąd zważył, co następuje:

Analiza zebranego w przedmiotowej sprawie materiału dowodowego nie daje podstaw do uznania oskarżonego D. P. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, tj. czynu kwalifikowanego treścią art. 286 § 1 k.k.

Ustalając stan faktyczny w przedmiotowej sprawie Sąd wziął pod uwagę zeznania biegłego A. J. oraz zeznania świadków: I. N., P. N., K. N., K. O. i częściowe wyjaśnienia oskarżonego. Nadto uwzględniono pozostałe dowody zgromadzone w aktach sprawy. Sąd uwzględnił zatem niekwestionowane dowody z dokumentów w postaci dokumentacji obrazującej umowy pożyczki, dokumentacji medycznej i opinii sądowo – psychologicznej. Natomiast przy ustaleniach sprawy co do sytuacji życiowej, rodzinnej i osobowej Sąd oparł się na dowodach w postaci danych osobopoznawczych, zaś w zakresie ustalenia uprzedniej karalności oskarżonego na danych o karności.

Z materiału zgromadzonego w aktach sprawy, tj. zeznań świadka I. N., popartych stosowną dokumentacją, wynika, że w 2012 roku zarówno P. N. jak i I. N. (1) zawarli z oskarżonym D. P. umowy pożyczki. Mianowicie P. N. podpisał umowę w dniu 23 stycznia 2012 roku, a I. N. (2) w dniu 30 maja 2012 roku. Z zeznań świadka I. N. wynika także, że w dniu 11 sierpnia 2015 roku oskarżony przybył do miejsca ich zamieszkania, gdzie wobec braku spłaty należności

wynikających z umów pożyczki przedstawił propozycję zawarcia ugody, a następnie, zdając sobie sprawę z następstw wypadku, do którego doszło w 2008 roku, nakłonił P. N. do podpisania kolejnej umowy pożyczki, w tym weksla in blanco, wskazując ponadto miejsca, w których pokrzywdzony ma złożyć swój podpis. W dalszej kolejności osoba ta przekazała dokumentację dotyczącą umowy pożyczki I. N., która po zorientowaniu się, że dokumenty przedłożone przez D. P. to umowa kolejnej pożyczki a nie umowa ugody, oddała przedmiotową umowę D. P., nie nakreślając na niej żadnego podpisu. W konsekwencji pismem z dnia 12 sierpnia 2015 roku P. N. odstąpił od umowy pożyczki zawartej w dniu 11 sierpnia 2015 roku. Mimo to, zgodnie z zeznaniami świadka I. N., D. P. wykorzystał weksel podpisany przez jej męża i przedłożył go jako załącznik do pozwu w Sądzie Rejonowym w Opolu, w efekcie czego uzyskał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 24 listopada 2015 roku, skutkujący w dalszej kolejności wszczęciem postępowania egzekucyjnego.

W ocenie Sądu opisana powyżej relacja zdarzeń, do których doszło w dniu 11 sierpnia 2015 roku, w sposób prezentowany przez świadka I. N. budzi jednak poważne wątpliwości, które są na tyle istotne, iż nie można w sposób stanowczy wykluczyć innej wersji tych wydarzeń. Nie sposób bowiem wykluczyć, że weksel przedłożony jako załącznik do pozwu w Sądzie Rejonowym w Opolu został wystawiony przez pożyczkobiorcę P. N. w dniu zawarcia umowy pożyczki datowanej na dzień 23 stycznia 2012 roku. W aktach sprawy widnieje bowiem weksel z podpisem nakreślonym przez świadka I. N., a skoro świadek ten, zgodnie z jego zeznaniami, w dniu 11 sierpnia 2015 roku nie nakreślił żadnego podpisu na umowie przygotowanej przez oskarżonego D. P., to rzeczony podpis musiał zostać nakreślony przez tego świadka w dniu zawarcia umowy datowanej na dzień 30 maja 2012 roku, zwłaszcza, że osoba ta zaciągnęła u oskarżonego wyłącznie jedną pożyczkę. W istocie zatem weksel przedłożony przez oskarżonego mógł zostać wystawiony przez pokrzywdzonego P. N. w dniu 23 stycznia 2012 roku, co wielokrotnie w swoich wyjaśnieniach podkreślał sam oskarżony D. P. (...) Mając na uwadze powyższe podjąłem decyzję o skierowaniu do Sądu Rejonowego w Opolu pozwu przeciwko panu N., którego celem było odzyskanie należności z tytułu umowy pożyczki zawartej 23 stycznia 2012r. W skład pozwu wchodziła umowa pożyczki wraz z wekslem in blanco, oba te dokumenty stanowiły całość umowy pożyczki zawartej w 2012r.”, k. 174-175). Z kolei świadek I. N. (1) nie potrafiła zaprzeczyć ani też potwierdzić wersji przedstawionej przez oskarżonego D. P., wskazującej na podpisanie weksla przez P. N. w dniu 23 stycznia 2012 roku („Ja tego stwierdzić nie mogę czy mój mąż w 2012r. mógł podpisać weksel. Moim zdaniem nie podpisywał. Ja mogę to tylko rozumieć w ten sposób, że mąż brał pożyczkę wcześniej a ja brałam później, brałam jako druga z rodziny i wtedy może podpisałam ten weksel. Nie wiem jak to rozumieć, ale może w drugiej pożyczce pan P. ode mnie zażyczył sobie zabezpieczenia”, k. 196). Uwadze Sądu nie mógł umknąć również fakt, że weksel przedłożony przez oskarżonego jako załącznik do pozwu został uzupełniony na kwotę, która de facto odpowiadała rzeczywistemu zadłużeniu pożyczkobiorcy P. N., co obrazują nie tylko wyjaśnienia oskarżonego, ale także zeznania świadka K. O., poparte stosowną dokumentacją („Od momentu podpisania pożyczki zostało spłacone 12 rat po 189 zł. Została kwota niespłacona plus trzy wezwania wysłane do klienta i opłata za windykację. Ta kwota została wyliczona i wpisana na wekslu. Ta kwota pochodzi z pożyczki zawartej z panem N. w 2012r.”, k. 190).

Z opinii sędowo – psychologicznej, uzupełnionej w dalszej kolejności opinią ustną, wynika natomiast, że co prawda w trakcie kreślenia podpisu w dniu 11 sierpnia 2015 roku pokrzywdzony P. N. nie był w stanie zrozumieć tego co podpisuje i przewidzieć konsekwencji swojego podpisu, niemniej jednak z uwagi na zaburzenia organiczne (...) objawiające się między innymi zaburzeniami pamięci, zarówno tej krótkotrwałej jak i długotrwałej, nie sposób wykluczyć, że osoba ta nie pamięta, iż do podpisania spornego weksla mogło dojść w latach wcześniejszych.

Z uwagi na powyższe Sąd miał wątpliwości co do prawdziwości relacji przedstawionej przez świadka I. N.. W istocie zatem, mając na uwadze wszystkie opisane powyżej okoliczności, przyjąć należało, że sprawstwo oskarżonego D. P. odnośnie zarzucanego mu czynu nie zostało udowodnione bez wątpliwości w tym zakresie. W świetle zebranych dowodów nie da się bowiem bez obawy popełnienia omyłki wykluczyć innej wersji wydarzeń, aniżeli przyjęta w akcie oskarżenia. W takiej sytuacji nie jest dopuszczalne przypisanie oskarżonemu zarzucanego mu czynu, gdyż wszelkie rozstrzygnięcia kończące proces karny powinny być oparte na zgodnych z prawdą ustaleniach faktycznych, udowodnionych w sposób niebudzący wątpliwości. Z kolei w przypadku istnienia tzw. stanu „niedających się usunąć wątpliwości”, a więc w sytuacji, w której nie istnieje możliwość jednoznacznego ustalenia, w oparciu o dostępne i

ujawnione dowody, stanu faktycznego, należy zastosować regułę określoną w art. 5 § 2 k.p.k. Z tych względów wydanie wyroku uniewinniającego jest konieczne nie tylko wówczas, gdy wykazano niewinność oskarżonego, lecz również wtedy, gdy nie udowodniono mu, że jest winny popełnienia zarzucanego mu przestępstwa. W tym ostatnim wypadku wystarczy zatem, że twierdzenia oskarżonego, negujące tezy aktu oskarżenia, zostaną uprawdopodobnione. Co istotne wyrok uniewinniający musi zapaść również i wtedy, gdy wykazywana przez oskarżonego teza jest wprawdzie nieuprawdopodobniona, ale też nie zdołano udowodnić mu sprawstwa i winy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2008 roku, V KK 267/08).

W przedmiotowej sprawie, zdaniem Sądu, ani w postępowaniu przygotowawczym ani sądowym nie zdołano zebrać dostatecznych dowodów wskazujących na winę i sprawstwo oskarżonego co do popełnienia zarzucanego mu czynu. W konsekwencji niedające się usunąć wątpliwości należało rozstrzygnąć na korzyść oskarżonego D. P.. Wybrano zatem wersję, która dla oskarżonego jest najkorzystniejsza, choć nie wyklucza to tego, że mogło być inaczej, niemniej jednak nie zdołano tego ustalić w sposób jednoznaczny. Uwzględniając bowiem fakt wystawienia weksla in blanco również przez świadka I. N., która co istotne zaciągnęła u oskarżonego wyłącznie jeden kredyt, a w dniu 11 sierpnia 2015 roku nie nakreśliła żadnego podpisu na umowie przygotowanej przez oskarżonego D. P., wreszcie zaś opinię biegłego, zgodnie z którą pokrzywdzony może nie pamiętać, że do podpisania spornego weksla mogło dojść w latach wcześniejszych, a ponadto informację odnośnie prowadzenia przeciwko P. N. 11 postępowań egzekucyjnych, w sprawie występowało wiele wątpliwości, które nie pozwalały na przypisanie oskarżonemu D. P. zarzucanego mu czynu, zwłaszcza, że jego wyjaśnienia, przynajmniej w sferze finansowej, znajdowały potwierdzenie w zeznaniach świadka K. O..

Na zakończenie należy podkreślić, iż wyżej opisana zasada in dubio pro reo ma zastosowanie dopiero wówczas, gdy wątpliwości nie da się usunąć, kiedy inicjatywa dowodowa organu procesowego została już wyczerpana, a cały dostępny materiał dowodowy został przeanalizowany. W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie sytuacja taka miała miejsce i nie dało się wyeliminować wszystkich wątpliwości co do daty wystawienia spornego weksla. W konsekwencji Sąd kierując się kardynalną zasadą prawa karnego powstałe w tym zakresie wątpliwości rozstrzygnął na korzyść oskarżonego i przyjął za prawdziwą podaną przez niego wersję wydarzeń.

Na podstawie art. 632 pkt. 2 k.p.k. kosztami postępowania, z uwagi na uniewinnienie oskarżonego, obciążono Skarb Państwa.

Dodatkowo zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. P. kwotę 504 zł tytułem zwrotu kosztów obrony oskarżonego D. P..

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak na wstępie.